

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การปรับตัวของหญิงอาชีพพิเศษภายหลังกลับภูมิลำเนา
ในชุมชนชนบทภาคเหนือ

ชื่อผู้เขียน : นางสาวบุษบง จันทเลิศ

ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต : สาขาวิชาการศึกษาอนุกระบวน

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

รองศาสตราจารย์ ดร.พศิน แดงจวง ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ ลิ้มสุวรรณ กรรมการ

อาจารย์ วิสุทธิ์ วานิช กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงการปรับตัวของหญิงอาชีพพิเศษภายหลังกลับภูมิลำเนาในชุมชนชนบทภาคเหนือ และเงื่อนไข / สถานการณ์ทางสังคมและจิตวิทยาในชุมชนที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของหญิงดังกล่าว ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาที่ตำบลหนึ่ง ในอำเภอของจังหวัดภาคเหนือตอนบนที่มีหญิงอาชีพพิเศษกลับภูมิลำเนาไม่ต่ำกว่า 10 คน

วิธีการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยการสังเกตทั้งแบบมีส่วนร่วมและแบบไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ โดยมีแหล่งข้อมูล คือ หญิงที่เคยประกอบอาชีพพิเศษ บิดา มารดา ผู้นำชุมชน เครือญาติ รวมถึงพระ และครู ที่อยู่ในชุมชน ระยะ

เวลาที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในภาคสนามใช้เวลาประมาณ 1 ปี การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการแยกแยะข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยการบรรยายเชิงวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า การปรับตัวของหญิงอาชีพพิเศษที่กลับภูมิลำเนาจะมีปัญหาการปรับตัวเพียง 1 ประเด็นในช่วงระยะเวลาประมาณ 3 - 6 เดือนแรกที่กลับภูมิลำเนาเท่านั้น คือ

การปรับตัวทางด้านสรีระวิทยา หญิงเหล่านี้ต้องมีการปรับตัวทั้งทางด้าน การรับประทานอาหาร และเวลาพักผ่อน แต่ก็สามารถปรับตัวได้ในระยะเวลาที่ไม่ยาวนานนัก เพราะธรรมชาติของมนุษย์ต้องทำงานในเวลากลางวันและพักผ่อนในเวลากลางคืน การปรับตัวทางด้านนี้จึงเป็นการปรับตัวเพื่อเข้าสู่ระบบธรรมชาติ ในขณะที่การปรับตัวทางด้าน การรับรู้เกี่ยวกับตัวเอง สตรีกลุ่มเป้าหมายไม่คิดว่าการประกอบอาชีพของตนเองเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ และชุมชนไม่มีความแตกต่างกันในการประกอบอาชีพนี้ จึงไม่ทำให้ตนเองรู้สึกด้อยหรือกระทำผิดแต่อย่างใด การปรับตัวทางด้านบทบาทหน้าที่ สตรีกลุ่มเป้าหมายไม่รู้สึกรับผิดชอบหรืออึดอัดใจในการกระทำหน้าที่ต่าง ๆ ได้แสดงบทบาทอย่างเหมาะสมทั้งบทบาทในฐานะที่เป็นสมาชิกของครอบครัว บทบาทในการเป็นสมาชิกของชุมชน และการมีส่วนร่วมกระทำกิจกรรมในชุมชน และการปรับตัวด้านการพึ่งพาอาศัยระหว่างกัน สตรีที่ไปประกอบอาชีพหญิงพิเศษมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน เป็นที่พึ่งหรือให้ความช่วยเหลือชุมชนได้ทั้งด้านการเงิน และความช่วยเหลืออื่นๆ

สำหรับเงื่อนไขและสถานการณ์ทางสังคม และจิตวิทยาในชุมชน ที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของหญิงอาชีพพิเศษที่กลับภูมิลำเนาที่พบว่ามีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพของสตรีกลุ่มเป้าหมายในการปรับตัวทางสังคม โดยเริ่มจากการเรียนรู้ในพฤติกรรมกรรมการประกอบอาชีพพิเศษจากบุคคลในครอบครัวและเครือญาติ รวมถึงการดำรงชีวิตทั่วไปในชุมชนภายหลังการกลับชุมชน

Thesis Title : Adjustment of Returning Prostitutes in Northern Rural Communities

Author : Miss. Busabong Chuntalert

M.Ed. : Nonformal Education

Examining Committee :

Assoc.Prof.Dr. Phasina Tangchuang Chairman

Assoc.Prof.Dr. Chukiat Leesuwan Member

Lecturer Visut Vanit Member

Abstract

The purposes of this research were to study the adjustment of ex-prostitute Adjustment of Returning Prostitutes in Northern Rural Communities and to indentify conditions/social and psychological situation in the community related to the adjustment of such ex-prostitutes. One tambol in the upper northern province where more than 10 ex-prostitutes resident was selected for this research site.

The research employed an qualitative research method to conduct this study based on the use of participant and non-participant

observation, non-structured interview with the exprostitutes, their parents, community leaders, monks, and teachers who live in the target community.

The main findings revealed that only one adjustment problem occurred during the first 3-6 months of their return, especially on Physical adjustment which would concern to eating behavior and resting times, while there was no adjustment problem on self-concept since they belived that their ex-occupations were acceptable in the community. They didn't neither have problems on Role adjustment nor Interdependent relations adjustment.

The condition/social and psychological situations in the community related to the adjustment found in this study were that socialization from within their families and relatives, and the acceptance of the community strongly impact to learning, awareness's personal adjustment.